

**Eskilstuna
kommun**

**Fakta
2013**

eskilstuna.se/vision

Vision
Eskilstuna
– den stolta Fristaden

Vi är modiga och utmanar
Vi välkomnar olikheter och idéer
Vi tar ansvar för en trygg och hållbar framtid

Till oss kommer du för att uppleva, inspireras och lära

Eskilstuna – den stolta Fristaden

Eskilstuna har ett strategiskt läge och en integrerad arbetsmarknad mitt i den expansiva Stockholm-Mälardalenregionen. Eskilstuna är en av de få städer i landet med en växande befolkning och är Sveriges femtonde största kommun med snart 100 000 invånare. Vi är också stolta över att nu vara Sveriges Miljöbästa kommun och Årets studentstad. Här finns kreativa miljöer, entreprenörskap, ett blomstrande kultur- och nöjesliv och härliga rekreativsmöjligheter.

Eskilstunas vision för år 2020 tar avstamp i vår historia – i 1700-talets fristad. Även då handlade det om mod, utmaningar, att välkomna olikheter och idéer och att ta ansvar för framtiden.

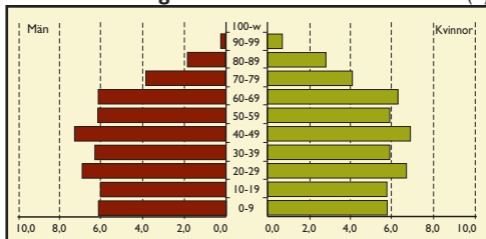
Eskilstuna – den stolta Fristaden är vår vision och ledstjärna och fungerar som stöd för våra handlingar på kort och på lång sikt. Att vara modiga, utmana, välkomna olikheter och idéer och ta ansvar för en hållbar framtid är ledord som gör våra vardagsbeslut enklare.

*Till oss kommer du för att uppleva,
inspireras och lära!*

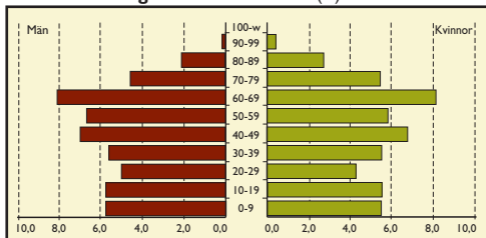
Några korta fakta

Landareal, kvadratkilometer	1 100
Antal inv per kvadratkilometer 2012	89,8
Kommunens skatteintäkter, kr/inv 2012	35 914
Skatteunderlag, kronor/invånare 2012	159 743
Förvärvsfrekvens, 20–64 år, % 2011	
Män	75
Kvinnor	70
Medelålder, 31 december 2012	
Män	40,0
Kvinnor	42,0
Totalt	41,0
Källa: Årsbok för Sveriges kommuner 2013, samt SCB	

Åldersfördelning år 2012 i Eskilstuna kommun (%)

varav befolkning år 2012 i Torshälla (%)

Folkmängd, 31 december

	2011	2012	varav Torshälla 2012
Totalt	97 596	98 765	9 111
Män	48 570	49 115	4 583
Kvinnor	49 026	49 650	4 528

1 169 barn föddes under 2012, av dessa var 556 flickor och 613 pojkar. 979 personer avled, av dessa var 433 kvinnor och 506 män.

Andelen utrikes födda av de boende i kommunen är 21 procent. Det är jämnt fördelat mellan kvinnor och män. Motsvarande andel för boende i riket är drygt 15 procent.

Åldersfördelning

Ålder	2011		2012		varav Torshälla 2012	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
0-5	6 958	7,1	7 115	7,2	610	6,7
6	1 108	1,1	1 160	1,2	93	1,0
7-9	3 218	3,3	3 324	3,4	291	3,2
10-12	3 174	3,3	3 267	3,3	301	3,3
13-15	3 183	3,3	3 199	3,2	287	3,1
16-18	3 845	3,9	3 663	3,7	309	3,4
19-24	8 242	8,4	8 424	8,5	595	6,5
25-64	49 315	50,5	49 546	50,2	4 443	48,8
65-w	18 553	19,0	19 067	19,3	2 191	24,0
Summa	97 596	100,0	98 765	100,0	9 111	100,0

Befolkningsförändring 2002–2012

År	Antal Folk-mängd	Födelse-över-skott	Flyttnings-överskott		varav Torshälla Antal Folkmängd
			Män	Kvinnor	
2002	90 089	-56	502	509	8 482
2003	90 694	45	235	329	8 525
2004	91 168	-33	246	260	8 607
2005	91 635	-1	258	214	8 646
2006	92 250	84	259	274	8 569
2007	93 343	21	624	448	8 585
2008	94 785	30	637	776	8 679
2009	95 577	158	278	363	8 761
2010	96 311	203	264	272	8 992
2011	97 595	215	592	473	9 060
2012	98 765	190	434	536	9 111

Flyttningar 2012

	Antal		
	Inflyttade	Utflyttade	Netto
Totalt	4 584	3 614	+970
Totalt inrikes	3 636	3 137	+499
Från/till Stockholms län	839	840	- 1
Från/till Södermanlands län	611	433	+ 178
Från/till Västmanlands län	434	487	- 53
Från/till Uppsala län	135	130	+ 5
Från/till Östergötlands län	177	161	+ 16
Från/till Örebro län	187	144	+ 43
Från/till övriga Sverige	1 253	942	+ 311
Från/till utlandet	948	477	+ 471

Av de 4 584 personer som har flyttat in i kommunen är 2 295 kvinnor och 2 289 män. 3 614 personer har flyttat ut och de är jämnt fördelade med 1 759 kvinnor och 1 855 män. I åldersgruppen 20 – 24 år är det kvinnorna som flyttar mer än männen. 525 kvinnor som flyttat in och 489 kvinnor som flyttat ut. Motsvarande siffror för män är 402 och 372.

Sammanräknad förvärvsinkomst 2011

(avser medelinkomst för inkomsttagare 20–64 år)

Antal kronor i 1000-tal			
	Män	Kvinnor	Totalt
Medelinkomst			
Kommunen	276,1	214,9	246,1
Länet	297,3	226,8	262,5
Riket	310,9	236,8	274,4

Förvärvsarbetande efter sektor 2011

(antal i ålder 16–74 år)

	Nattbefolkning ¹⁾		Dagbefolkning ²⁾	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Kommunen	22 680	20 255	21 546	20 656
Näringsliv, övr org	19 483	10 302	18 178	10 110
Off förv o service	3 197	9 953	3 368	10 546
Länet, 1 000-tal	65,5	58,5	57,5	54,6
Näringsliv, övr org	56,7	31,1	49,3	27,9
Off förv o service	8,7	27,3	8,1	26,7
Riket, 1 000-tal	2 364	2 151	2 357	2 148
Näringsliv, övr org	2 038	1 219	2 033	1 216
Off förv o service	325	931	324	931

¹⁾ **Nattbefolkning:** bor i kommunen och arbetar i eller utanför kommunen

²⁾ **Dagbefolkning (arbetstillfällen):** arbetar i kommunen och bor i eller utanför kommunen

Antal sysselsatta i Eskilstuna per bransch år 2011 samt procentuell förändring 1998– 2008, 2009–2010 och 2010–2011

Bransch	Antal 2011	Förändring 1998– 2008	Förändring 2009– 2010	Förändring 2010– 2011
Jord- och skogsbruk *	728	- 3 %	7 %	20 %
Industri	6 934	- 3 %	2 %	1 %
Bygg	2 870	38 %	6 %	6 %
Bilhandel och bilverkstäder	723	37 %	2 %	11 %
Partihandel	1 136	-4%	5 %	- 2 %
Detaljhandel	2 925	53 %	4 %	- 1 %
Hotell och restaurang	975	52 %	7 %	7 %
Transport och tele	1 705	24 %	- 1 %	- 4 %
Bank och försäkring	451	30 %	- 1 %	- 3 %
Fastighetsförvaltning	984	37 %	3 %	- 5 %
Data	540	- 8 %	- 7 %	2 %
Företagsservice	4 282	66 %	17 %	20 %
Offentlig förvaltning	2 327	17 %	0 %	5 %
Utbildning (inkl. barnomsorg)	4 309	4 %	4 %	0 %
Hälso- och sjukvård	3 566	0 %	- 5 %	- 3 %
Vård och omsorg	4 029	55 %	8 %	8 %
Övrig och okänd verksamhet	3 108	20 %	- 8 %	- 5 %
Totalt	42 202	17 %	3 %	3 %

* Ökningen beror sannolikt på att principer för statistiken har ändrats (åldern har höjts).

Källa: Eskilstuna kommun/Tillväxtverket (rAps)/SCB

Pendling år 2011 (antal i åldern 16 år och däröver)

	Antal		
	In	Ut	Netto
Totalt	6 306	7 039	- 733
Från/till Stockholms län	875	2 331	- 1 456
Från/till Södermanland	2 414	1 690	724
Från/till Västmanlands län	2 087	1 8 21	266
Från/till Uppsala län	132	167	- 35
Från/till Östergötlands län	123	110	13
Från/till Örebro län	231	228	3
Från/till övriga Sverige	444	692	- 248
Källa: RAMS/SCB			

Av de personer som pendlar till kommunen är 2 905 kvinnor och 3 401 män. 2 504 kvinnor och 4 535 män pendlar ut. Nettopendlingen blir då -1 134 män och 401 kvinnor.

Arbetslösa, mars 2013

	16 – 64 år		varav 18 – 24 år	
	Antal	Andel*	Antal	Andel*
Totalt arbetslösa	7 102	11,6 %	1 898	15,9 %
Öppet arbetslösa	3 865	6,3 %	845	5,0 %
I program med aktivitetsstöd	3 237	5,3 %	1 053	10,9 %
* Andel av befolkningen Källa: Arbetsförmedlingens månadsstatistik				

Försörjningsstöd

	Eskilstuna		varav Torshälla	
	februari 2012	februari 2013	februari 2012	februari 2013
Miljoner kronor	16,5	18,0	1,4	1,4
Antal hushåll	2 449	2 477	222	217
Antal hushåll 18 – 24 år	464	489	61	53
Källa: Eskilstuna kommun				

Eskilstuna Energi & Miljö AB

Industriella verk

	2011	2012
Debiterad värmemängd, GWh	669	720
Antal fjärrvärmeanläggningar	5 809	5 876
Levererad vattenmängd från egna allmänna vattenverk, 1 000 m ³	8 960	9 067
Antal anslutna till vattenledningsnätet	88 200	88 350
Dygnsförbrukning/person, liter	278	281
Antal hämtningsställen hushållsavfall	23 766	23 680

Eskilstuna Energi & Miljö Elnät AB

	2011	2012
Tillförd prima elenergi, GWh	711	704
Nätabonnemang	46 047	46 262

Eskilstuna Energi & Miljö Försäljnings AB

	2011	2012
Kund med elleverans	33 400	33 500

Eskilstuna Kommunfastigheter AB

äger cirka 5 800 lägenheter, 140 000 m² industrilokaler och förvaltar cirka 500 000 m² kommunala verksamhetslokaler. Kommunfastighet erbjuder centrumnära lägenheter, radhus, bostäder på landet (Kjula, Hållsta, Ärla, Hällberga) studentbostäder, ungdomsbostäder och seniorboende.

5 850 lägenheter fördelade på				
1 rok	2 rok	3 rok	4 rok	5+rok
834	1 909	1 963	1 030	114

Torshälla Fastighets AB

äger och förvaltar cirka 1 200 lägenheter samt ett antal lokaler i Torshälla. Bolaget förvaltar även cirka 30 000 m² lokalyta såsom förskolor, skolor och dylikt som tillhör Eskilstuna kommun.

1 231 lägenheter fördelade på				
1 rok	2 rok	3 rok	4 rok	5+rok
152	431	485	132	21

Kommunalt tillsvidareanställda 2013-02-28

Förvaltning	Män	Kvinnor	Totalt
Arbetsmarknads- och familjeförvaltningen	167	388	555
Barn- och utbildningsförvaltningen	483	2 290	2 773
Kommunledningskontoret	26	40	66
Konsult och uppdrag	78	119	197
Kultur- och fritidsförvaltningen	94	108	202
Miljö- och räddningstjänstförvaltningen	60	29	89
Stadsbyggnadsförvaltningen	118	65	183
Torshälla stads förvaltning	55	397	452
Vuxenförvaltningen	280	2 273	2 553
Totalsumma - antal personer *	1 361	5 709	7 070
* En person kan finnas på flera förvaltningar. I totalsumman finns personerna bara en gång.			

Verksamheter för äldre och personer med funktionsnedsättning

Mätdatum 1 april 2013

	Totalt	varav Torshälla
Hemtjänst		
Antal hemtjänsttagare (alla åldrar)	1 663	132
Hemtjänstgrupper (inkl extern regi)	29	5
Trygghetslarm		
Antal personer med trygghetslarm	2 233	183
Dagverksamheter för personer över 65 år		
Dagverksamhet för dementa	8	2
Antal personer med dagverksamhet för äldre med demenssjukdom (Flera personer kan dela på en plats)	94	16
Öppna verksamheter		
Öppen verksamhet för 65 år och äldre	7	1
Träffpunkter	20	8
Öppna restauranger	6	1
Vård och omsorgsboende (antal platser)		
Permanent särskilt boende för personer över 65 år (inkl extern regi)	888	129
Korttidsplatser för personer 65 år och äldre	86	11
Permanent särskilt boende för personer 18–65 år	368	0
Daglig verksamhet för personer 18–65 år		
Daglig verksamhet och sysselsättning för personer med funktionsnedsättning	530	0

Förskolor, fritidshem och pedagogisk omsorg (familjedaghem)

Antal inskrivna barn, mätdatum 15 oktober respektive år

	2011	2012	varav Tors- hälla 2012
Förskola 1–5 år (kom. verks.)	4 566	4 602	416
Förskola 1–5 år (ensk. verks.)	486	622	27
Fritidshem 6–10 år (kom. verks.)	3 251	3 357	319
Fritidshem 6–10 år (ensk. verk.)	443	449	
Familjedaghem 1–5 år	90	80	
Familjedaghem 6–10 år			
Totalt	8 836	9 110	762

Kommunala grund- och gymnasieskolor

Elevantal, mätdatum 15 september respektive år

Höstterminen	2011	2012	varav Torshälla 2012
Förskoleklass	990	1 033	80
Skolår 1–3	2 947	2 969	268
Skolår 4–6	2 537	2 549	291
Skolår 7–9	2 597	2 545	307
Grundskola*	9 071	9 096	946
Gymnasieskola*	3 515	3 301	
Skolorna totalt	12 596	12 397	946

Särskolan

Elevantal, mätdatum 15 sept respektive år

Höstterminen	2011	2012
Förskoleklass	3	5
Skolår 1–3	29	30
Skolår 4–6	39	39
Skolår 7–10	57	51
Grundsärskolan	128	125
Gymnasiesärskolan	90	96
Särskolan totalt	218	221

Fristående grund- och gymnasieskolor

Elevantal, mätdatum 15 september respektive år

Höstterminen	2011	2012
Förskoleklass	114	111
Skolår 1–3	312	352
Skolår 4–6	663	753
Skolår 7–9	627	685
Fristående grundskolor	1 716	1 901
Fristående gymnasieskolor	741	789
Fristående skolor totalt	2 457	2 690

Eskilstuna teater är en etablerad kulturmötesplats. Under 2012 var 23 700 publik på 85 föreställningar/sammankomster. Antalet sittplatser är 410 st.

Lokomotivet ligger i Munktellstaden. Under 2012 var 22 300 publik på 49 föreställningar/banketter konferenser.

Eskilstuna musikskola har 1 800 elever i ämneskurser och når cirka 3 600 elever varje vecka.

Balsta musikslott har 9 165 besökare varav 1 646 flickor. Det finns cirka 100 band verksamma i 70 olika lokaler.

Eskilstuna stadsmuseum, dit räknas Stadsmuseet på Faktoriholmarna, Rademachersmedjorna, Lagersbergs säteri och Sörmlandsgården. 2012 var det 64 100 besökare.

Eskilstuna konstmuseum hade 48 300 besökare.

Det finns två museer i Torshälla; **Ebelingmuseet** som 2012 hade 10 200 besökare, samt **Bergströmska gården** som 2012 hade 1 991 besökare.

Biblioteksverksamhet

	2011	2012
Antal program/aktiviteter	676	862
Öppet, tim/vecka	193	194
Utlåning	528 467	533 887
Utlåning/invånare		5,6
Fysiska och virtuella besök under året	614 900	633 147

Eskilstunas vänorter

Esbjerg, Danmark	Luton, Storbritannien
Fjordabyggd, Island	Gattjina, Ryssland
Haapsalu, Estland	Lviv, Ukraina
Jurmala, Lettland	Bridgeton, USA
Jyväskylä, Finland	Usangi, Tanzania
Stavanger, Norge	Linyi, Kina
Erlangen, Tyskland	Mysore City, Indien

Kommunalskatt 2013

Index, riket = 100

Kommunen	
Total skattesats	32,95
därav till kommun	22,18
Skatteunderlag, kr/inv 2012	159 743
Skatteunderlag, index 2012	89
Genomsnitt i länet	
Total skattesats	32,73
därav till kommun	21,96
Skatteunderlag, kr/inv	169 003
Skatteunderlag, index	94
Genomsnitt i riket	
Total skattesats	31,73
därav till kommun	20,62
Skatteunderlag, kr/inv	180 028
Skatteunderlag, index	100

Driftbudget 2013, nettokostnader (mnkr*)

Nämnder	Budget 2013	Procent
Kommunstyrelsen	241,3	5,0
Arbetsmarknads- och familjenämnden	647	13,4
Barn- och utbildningsnämnden	1 848	38,3
Kommunrevisionen	2,1	0,0
Kultur- och fritidsnämnden	222,8	4,6
Miljö- och räddningstjänstnämnden	62,9	1,3
Stadsbyggnadsnämnden	312,8	6,5
Torshälla stads nämnden	287,1	6,0
Valnämnden	0,6	0,0
Vuxennämnden	1 191,5	24,7
Överförmyndarnämnden	6,6	0,1
Summa	4 822,7	100,0

Indelning

Församlingar	8
Fullmäktigekretsar	4
Valdistrikt	57

Mandat i kommunfullmäktige, val 2010

Partier	Antal mandat	därav	
		Män	Kvinnor
Moderata samlingspartiet	18	11	7
Centerpartiet	3	1	2
Folkpartiet liberalerna	6	3	3
Kristdemokraterna	3	2	1
Miljöpartiet de gröna	6	4	2
Socialdemokraterna	31	16	15
Vänsterpartiet	4	2	2
Sverigedemokraterna	8 *	3	1
Övriga partier	0	0	0
Samtliga partier	79	42	33

* Sverigedemokraterna har åtta mandat i kommunfullmäktige, men fyra mandat är vakanta.

Kommunfullmäktiges presidium

Ordförande	Alf Egnerfors (S)
Förste vice ordförande	Ann-Sofie Wågström (S)
Andre vice ordförande	Lars-Olof Lundkvist (M)

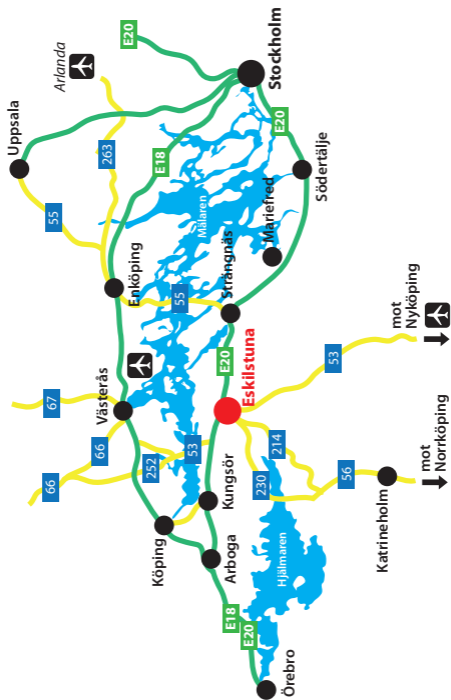
Kommunstyrelsens presidium

Ordförande	Jimmy Jansson (S)
Förste vice ordförande	Magnus Johansson (MP)
Andre vice ordförande	Maria Chergui (V)
Tredje vice ordförande	Jari Puustinen (M)

Historik från 900-talet

- 900-talet** Vikingar rustar för härnad och handel i öster- och västerled.
- 1000-talet** Till handelsplatsen Tuna och Rekarnebygden kommer den engelske biskopen Eskil. Han stenas till döds i Strängnäs år 1080 och begravs i Tuna.
- 1100-talet** S:t Johanniterna grundar sitt första svenska kloster vid Tuna och tar hand om martyren Eskils ben och kallar platsen Eskilstuna. Fors kyrka uppförs vid S:t Eskils grav.
- 1317** Torsharg, det vill säga Torshälla, blir traktens första stad
- 1500-talet** Gustav I (Vasa) drar in klostret till kronan och påbörjar byggandet av Eskilstuna Hus. Han lockar hit hammarsmeder och andra yrkesutövare.
- 1600-talets början** Karl IX satsar på bruksdrift vid Tunafors och planerar en ny stad, Tunafors stad. Kanalarbeten och slussar i Eskilstunaån möjliggör båtförbindelse till Mälaren.
- 1650-talet** Livländaren Reinhold Rademacher anlägger ett 20-tal smedjor vid Tunafors. I Rademachersmedjorna tillverkas kanoner, verktyg, spik, knivar, saxar, nålar skedar m m.
- 1659** Carl X Gustaf utfärdar den 25 oktober privilegier för Carl Gustafs stad.
- 1700-talets mitt** Tunafors bruk och Carl Gustafs stad läggs utanför staden, som då återtar sitt medeltida namn, Eskilstuna.
- 1771** Regeringen stadsfäster den 16 april inrättandet av Eskilstuna Fristad. Därmed kunde finsmeder slå sig ner med exklusiva förmåner under ledning av bl a Samuel Schröderstierna och Sven Rinman.
- 1832** Theofron Munktell anlägger sin mekaniska verkstad och inleder Fristadens utveckling till en stor industristad.

- 1898** Folkets Park tillkommer som en av Sveriges första folkparker. Numera Parken Zoo.
- 1907** Nyfors municipalsamhälle jämte Fors och Klosters kommuner inkorporeras med Eskilstuna.
- 1959** Kulturreseptatet Rademachersmedjorna invigs.
- 1971** De två städerna, Eskilstuna och Torshälla, jämte de fem kommunerna Husby-Rekarne, Västra Rekarne, Hällby, Kafjärden och Ärla bildar Eskilstuna storkommun.
- 1973** Eskilstuna utses till årets stad.
- 1977** Högskolan i Eskilstuna startar.
- 1978** Volvo BM satsar på entreprenadmaskiner och slutar med sin tillverkning av traktorer.
- 1992** Torshälla stads 675-årsjubileum firas.
- 1997** Stadshuset 100 år och Svealandsbanan invigs.
- 2001** Ekängens friidrottsarena och Gröndals motorstadium kan tas i bruk.
- 2002** Tunavallens fotbollsarena invigs.
- 2004** Motorväg klar hela vägen till Stockholm.
- 2005** Handelsområdet Tuna Park är färdigställt.
- 2006** Nytt konstmuseum i Munktellstaden. Munktell Science Park invigs.
- 2007** Kommunen korades till årets tillväxtkommun.
- 2008** Demokratiforum i Årby, Skiftinge, Nyfors, Lagersberg/Råbergstorp inrättas.
- 2009** Eskilstuna stads 350-årsjubileum firades
- 2012** Eskilstuna kommun utsedd till Sveriges Miljöbästa kommun och Årets studentstad.

Fler statistiska uppgifter: eskilstuna.se

Eskilstuna kommun

Kommunledningskontoret, Näringsliv

Cristina Böhlin, tfn: 016-710 87 12

e-post: cristina.bohlin@eskilstuna.se

Historien om Fristaden

Eskilstuna Fristad grundades 1771 som Sveriges första och enda fristad. Under 1800-talet växte industristaden Eskilstuna fram, till stor del tack vare fristaden. I Fristaden skulle hantverkare och småföretagare som ägnade sig åt järn-, stål- eller metallförädling fritt få bedriva sin verksamhet utan att behöva vara medlemmar i ett skrå. Här rådde också tullfrihet.

Industrisamhällets omstrukturering medförde en stor kris med tiotusentals förlorade jobb och en stark utflyttning. Efter krisåren från 1970-talet fram till slutet av 1990-talet har trenden vänt och utvecklingen har istället varit mycket positiv. Vi har haft en stark tillväxt tack vare medvetna satsningar på kommunikationer, Mälardalens högskola och en bra samverkansanda.

Tillsammans kan vi ta oss an kommande utmaningar.

Eskilstuna kommun
631 86 Eskilstuna
016-710 10 00
eskilstuna.kommun@eskilstuna.se
eskilstuna.se